

Proiect didactic

Propunător: MIRCEA COSTEL

Data: 15.03.2015

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Nr. 17 ” Ion Minulescu”, Constanța

Clasa: a II-a A

Disciplina: Religie Ortodoxă

Subiectul lecției: *Maica Domnului, îngerii și sfinții săvârșesc minuni*

Tipul lecției: mixtă

Scopul lecției: conștientizarea dragostei lui Dumnezeu față de om manifestată prin intermediul sfinților Săi; prezentarea unor modele de dragoste și de comportament moral și religios și modul în care le putem urma.

Competențe generale :

1. Aplicarea unor norme de comportament specific morale religioase, în diferite context din viață;
3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe.

Competențe specifice

- 1.2 Evidențierea caracteristicilor comportamentale ale unor modele de credință (prezentarea Maicii Domnului, și a sfinților ca modele comportamentale demne de urmat);
- 3.1 Explicarea importanței unor evenimente religioase din viața comunității și a societății (dialog pe tema rolului Maicii Domnului, a îngerilor și a sfinților în viața creștinilor și a minunilor săvârșite de Dumnezeu prin ei; exerciții de recunoaștere a unor evenimente și sărbători și minuni reprezentate în icoane; povestirea după imagini);

Competențe operaționale:

- C1 – Explicarea cuvintelor precum *sfânt*, *minune*;
- C2 – Explicarea rolului minunilor în viața oamenilor;
- C3 – Recunoașterea sfinților și a minunilor acestora pe baza unor imagini reprezentative;
- C4 – Enumerarea virtuților Maicii Domnului și ale sfinților, ca modalități de dobândire a sfințeniei și a darului de a face minuni;
- C5 – Formularea învățăături morale din lecția studiată.

Competențe formativ-educative:

C6 – Asumarea virtuților dovedite de sfinți;

C7 – Arătarea de dragoste și evlavie față de Maica Domnului, îngeri și sfinți.

Strategia didactică:

1. Metode și procedee: explicația, lectura, conversația, observația dirijată, povestirea, exercițiul, problematizarea, prezentare power-point.
2. Mijloace de învățământ: *Biblia sau Sfânta Scriptură*, fișa de lucru, icoane, retroproiector.
3. Forme de organizare: activitate frontală și activitate individuală.

Resurse:

1. Oficiale: a. Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox, clasa a II-a;
b. Planificare calendaristică orientativă, clasa a II-a;
c. Proiectarea unității de învățare: *Dumnezeu se face cunoscut omului*
2. Temporale: a. număr de lecții: 1
b. durata: 45'
3. Bibliografice:
 - a. ***, *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Ed. IBMBOR, București, 2013;
 - b. Șebu, Pr. Prof. Univ. Dr. Sebastian; Opreș, Dorin; Opreș, Monica, *Metodica predării religiei*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2000;
 - c. Cucos, Constantin, *Educația religioasă*, Ed. Polirom, Iași, 1999;
 - d. Colecția *Sfinții, prietenii lui Dumnezeu și ocrotitorii copiilor*, Ed. Sf. Mina, 2007.
 - e. Muha, Camelia, *Manual de religie. Cultul ortodox*, clasa a II-a, Ed. Sf. Mina, Iași, 2001.

II. Demersul didactic

Nr. crt.	Etapele lecției	Op. op.	Timp (min)	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	Evaluare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Momentul organizatoric		1'	- Salutul - Rugăciunea - Notarea absențelor	- Salutul - Rugăciunea - Precizează care elevi sunt absenți	Exercițiul	Icoana	Activitate frontală	Prof. observă comportamentul elevilor în timpul rugăciunii
2.	Reactualizarea cunoștințelor	C1	4'	Profesorul întreabă: - Ce este o minune? - Care sunt motivele pentru care Mântuitorul Hristos a săvârșit minuni? - Ce tipuri de minuni a săvârșit? - Povestiți o minune la alegere. Profesorul vine cu precizări în sprijinul elevilor.	Elevii răspund: - „... un fenomen ieșit din comun, o faptă neobișnuită” - „... dragostea față de oameni, atotputenicia Sa, bunătatea” - „... asupra naturii, asupra oamenilor, asupra propriei Persoane” - „.....”	Conversația		Activitate frontală	Aprecieri verbale
3.	Pregătirea elevilor pentru receptarea noilor cunoștințe		1'	Se fac următoarele precizări: Dumnezeu a dăruit harul facerii de minuni tuturor acelor care s-au străduit în timpul vieții lor să împlinească cuvântul evanghelic, poruncile Sale. Arătând dragoste față de Dumnezeu și față de semenii, Maica Domnului și sfinții au devenit mijlocitori, rugători pentru noi înaintea Tronului Cereșc. Pentru rugăciunile lor și ale sfinților îngeri, Dumnezeu lucrează minuni în viața noastră,	Elevii ascultă.	Explicația		Activitate frontală	

				dacă noi arătăm dragoste și evlavie față de acești prieteni dragi ai Săi.					
4.	Anunțarea titlului lecției noi		2'	Profesorul precizează: Prin urmare, azi vom vorbi despre minunile săvârșite de Maica Domnului, îngeri și sfinți. Se scrie pe tablă data și titlul poveștii: <i>Maica Domnului, îngerii și sfinții săvârșesc minuni.</i> Profesorul precizează obiectivele lecției.	Elevii ascultă Elevii notează în caiete titlul lecției Elevii ascultă.	Explicația		Activitate frontală	
5.	Comunicarea/însușirea de noi cunoștințe	C4	24'	Profesorul precizează: Pentru început să cunoaștem cine sunt cei despre care vom vorbi azi. Profesorul întreabă: -Cine este Maica Domnului? Profesorul prezintă power-point-ul care descrie viața Sfintei Fecioare Maria Profesorul vine cu precizări: Fecioara Maria, fiica dreptilor Ioachim și Ana, a fost aleasă de Dumnezeu să fie cea care Îl va purta în pânțece pe Fiul Său, pe Iisus Hristos. Ea primește vestea aceasta de la Arhanghelul Gavriil și acceptă cu supunere și smerenie să devină Maica Domnului Ceresc, în ciuda dificultăților pe care le-ar fi putut întâmpina la acea vreme. Ea a fost aleasă de Dumnezeu pentru că în toată viața sa a împlinit cu dragoste și supunere voia lui Dumnezeu.	Elevii ascultă cu atenție. Elevii răspund: -„...Fecioara Maria”. Elevii ascultă cu atenție.	Explicația Conversația Explicația	Retreoproiector	Activitate frontală	Aprecieri verbale

		C3	Viețuind în templu de la vârsta de 3 ani, s-a rugat neîncetat, și vorbea chiar cu îngerii. Profesorul le arată elevilor icoana Maicii Domnului. Observație: Icoana sugerează blândețea și supunerea Maicii Domnului față de Dumnezeu, precum și marea Sa dragoste de mamă, nu doar față de Fiul său, ci față de toți creștinii. Profesorul va da citire unui citat din Pr. Dumitru Stăniloae: „În Maica Domnului avem în cer o inimă de mamă, inimă care s-a topit cel mai mult pentru Fiul ei și a bătut și bate ea însăși la inima Lui pentru cauza Lui care este mântuirea noastră, căci mântuirea nu e o chestiune de justiție, ci de iubire între Dumnezeu și oameni.” De asemenea, elevii sunt invitați să conștientizeze importanța Maicii Domnului în viața noastră, și anume cel de mijlocitoare în rugăciunile noastre spre ajutorul și mântuirea noastră. Maica Domnului ascultă rugăciunile noastre și le împlinește după credința și dragostea noastră. Creștinii au mare evlavie către Maica Domnului. Noi ne putem arăta dragostea față de Maica	Elevii privesc icoanele din prezentarea power-point.	Observația dirijată	I	Activitate frontală	
		C7		Elevii ascultă cu atenție, apoi încearcă să rostească împreună cu profesorul rugăciunile.	Lectura Explicația Rugăciunea		Activitate frontală	Aprecieri verbale

		C4		Profesorul vine cu precizări în sprijinul elevilor. Sfinții sunt oameni diferiți, care abia așteaptă să ne ajute – sunt copii, tineri, bătrâni, nobili învățați, dar și țărani înțelepți, împărați și preafrumoase prințese, medici, profesori, preoți sau pescari, fiecare cu o experiență de viață extraordinară. Cu toții sunt zâmbitori și cu brațele deschise. Unii au trăit acum două mii de ani, alții abia au plecat din lumea aceasta; unii s-au născut foarte aproape de meleagurile noastre sau chiar au trecut prin România, în vreme ce alții au locuit în cele mai îndepărtate capete ale pământului. Deși acum ei nu mai sunt din lumea aceasta, abia așteaptă să vă devină prieteni. Și mai este ceva: cu toții au vestit cuvântul Evangheliei și au vorbit oamenilor despre nețărmurita dragoste a lui Dumnezeu față de noi. Ei sunt sfinții, cei care înainte să devină apropiații oamenilor au fost prietenii Domnului. Și ca prietenii ai Domnului, i-au ajutat pe oameni, au făcut minuni cu puterea dată lor de Domnul, s-au rugat pentru oameni, devenind cunoscuți în toată lumea. Ei continuă să ajute oamenii și după							Activitate frontală	
		C2										

		C3	ce au murit căci, ascultând rugăciunile noastre, se roagă Domnului pentru noi, acolo, în Împărăția cerurilor. Fiecare sfânt are o poveste, prin care învățăm cum să ne facem prieteni pentru veșnicie, prieteni puternici, înțelepți și plini de dragoste. Odată primiți în inimile noastre, sfinții ne rămân prieteni pentru totdeauna. Să ținem minte să apelăm la sfinți ca la niște prieteni de nădejde, ori de câte ori avem nevoie. Se arată elevilor imagini din viețile sfinților, precum și icoane cu aceștia. Textul poate fi propus elevilor sub formă de basm creștin, personajele – eroi fiind sfinți ce au ajutat copiii, existând și un element „mitic”, balaurul doborât de Sfântul Gheorghe - cavalerul. Alte personaje: Sfânta Muceniță Filoftea (fetița de la țară ce hrănea săracii), Sfânta Cuvioasă Parascheva (fetița bogată care schimba hăinuțele ei nobile cu ale sărmanilor), Sfântul Nicolae (prietenuț minunat al copiilor), Sfântul Stelian (ce avea în grijă copiii mamelor ce munceau la câmp), Sfântul Andrei – ocrotitorul României și al călătorilor.	Elevii privesc imaginile.	Observația dirijată	Icoana Imagini din cărțile Colecția <i>Sfinții,</i> <i>prietenii lui</i> <i>Dumnezeu și</i> <i>ocrotitorii</i> <i>copiilor</i>	Activitate frontală Activitate frontală	
--	--	----	--	---------------------------	---------------------	---	---	--

6.	Fixarea și sistematizarea cunoștințelor	C3 C2 C5 C2	5	Profesorul le împarte elevilor fișa de lucru și le cere să rezolve cerința dată. Precizare: Sfinții fac minuni și prin sfintele lor moaște, rămășițe, oseminte ale unui sfânt, plăcute la vedere și frumos mirositoare, dar și resturi de veșminte sau obiecte personale (brâul Maicii Domnului). Atunci când avem ocazia, să-i vizităm ca pe niște prieteni, în biserica ce le adăpostește trupul sau icoana făcătoare de minuni. Minunile îi apropie pe oameni de Dumnezeu și de sfinții Săi.	Elevii rezolvă exercițiul, apoi prezintă oral modul în care au rezolvat. Elevii ascultă cu atenție	Exercițiul Conversația Explicația	Fișa de lucru	Activitate frontală	Aprecieri verbale
7.	Aprecierea, asocierea, generalizarea	C3 C5 C6 C7	5	Profesorul întreabă: - De ce îi numim pe sfinți prietenii noștri? - Cum ne putem arăta evlavie/dragostea față de Maica Domnului, îngeri sau sfinți?	Elevii răspund: -,... ca prieteni ai Domnului, i-au ajutat pe oameni, au făcut minuni cu puterea dată lor de Domnul, s-au rugat pentru oameni, devenind cunoscuți în toată lumea. Ei continuă să ajute oamenii și după ce au murit căci, ascultând rugăciunile noastre, se roagă Domnului pentru noi, acolo, în Împărăția cerurilor...” -,... prin rugăciuni înălțate către aceștia, urmându-le exemplu”	Conversația		Activitate frontală	Aprecieri verbale
8.	Aprecierea activității elevilor		1'	Profesorul face aprecieri generale și individuale, privind implicarea elevilor în predarea noilor cunoștințe.	Elevii ascultă	Explicația		Activitate frontală	Aprecieri verbale

9.	Precizarea și explicarea temei pentru acasa	C3	1'	Profesorul anunță și explică tema pentru acasă: „Prezentați într-o pagină elemente din viața unui sfânt la alegere și o minune săvârșite de aceștia”	Elevii notează tema și ascultă explicațiile profesorului.	Explicația		Activitate frontală	
10.	Încheierea activității		1'	- Rugăciunea - Salutul	- Rugăciunea - Salutul	Exercițiul	Icoana	Activitate frontală	

Oglinda tablei

Maica Domnului, îngerii și sfinții săvârșesc minuni

- Maica Domnului este ocrotitoarea tuturor creștinilor și rugătoare neîncetată către Dumnezeu.
- Îngerii sunt trimiși de Dumnezeu să ne ocrotească.
- Sfinții sunt prietenii lui Dumnezeu și ocrotitori ai oamenilor care săvârșesc multe minuni pentru cei ce se roagă lor.

ANEXA NR. 1

MINUNILE MAICII DOMNULUI SĂVÂRȘITE LA ICOANA „PORTĂRIȚA” DIN MUNTELE ATHOS

Icoana Maicii Domnului „Portărița” se află la Mănăstirea Iviru din Muntele Athos, despre care tradiția mănăstirii relatează că a săvârșit multe minuni.

1. Astfel, o data, a venit la mănăstire un orb din naștere. Aici, s-a rugat Maicii Domnului, făgăduind că dacă îl va vindeca, primul lucru pe care îl va vedea când va deschide ochii, îl va face din argint și-l va dăruia mănăstirii. Maica Domnului i-a ascultat rugăciunea și i-a deschis ochii, care nu văzuseră niciodată lumina soarelui. Primul lucru pe care l-a văzut, a fost un lămâi. Mulțumind cu lacrimi Maicii Domnului și-a împlinit făgăduința, aducând un lămâi, destul de mare, făcut din argint și l-a pus în fața icoanei. De atunci, în fiecare an la Praznicul Adormirii Maicii Domnului, se scoate și acest lămâi și se pune în fața icoanei, pentru amintirea minunii și spre slava Prea-sfintei Fecioare.

2. Într-o zi, a trecut pe la mănăstire un sărac, care era foarte flămând. S-a apropiat de portar și l-a rugat să-i dea o bucată de pâine, însă portarul l-a alungat fără milă, zicându-i: „Dacă vrei pâine, să aduci bani și îți voi da”. Neîndrăznind să mai zică vreun cuvânt, săracul a pornit pe cărarea ce ducea spre Kareia. Mergând puțin mai sus de mănăstire, fiind flămând și obosit, s-a așezat pe o piatră la umbra unui copac. Izbucnind în lacrimi, a zis:

- Maica Domnului, tu vezi că îmi este foame și nu mai pot. Dă-mi, te rog, o bucată de pâine!

Stând el așa și plângând, vede o femeie apropiindu-se de el și zicându-i:

- De ce plângi, omule?

- Nu mai pot de foame și am fost la portarul mănăstirii să-i cer pâine, dar el m-a alungat, spunând să-i aduc bani, a zis săracul, continuând să plângă.

Atunci femeia, dându-i un ban de aur, i-a zis:

- Nu mai fi necăjit, omule! ține banul acesta și-l dă portarului, ca să-ți dea pâine. Și să-i mai spui că, dacă vor mai continua așa, le voi lua belșugul din mănăstire.

Săracul a mulțumit femeii și, plin de bucurie, s-a dus la portar, zicându-i:

- Dă-mi o bucată de pâine și îți voi da banul acesta.

Luând portarul banul, a văzut că este din aur și, minunându-se, l-a întrebat unde l-a găsit. Atunci săracul i-a povestit cum i l-a dat o femeie. Ascultând cu atenție cele spuse de sărac, a înțeles că s-a întâmplat un lucru minunat, deoarece în Sfântul Munte nu intră femei. L-a luat pe sărac și au mers la stareț, spunându-i de cele întâmplate. Atunci au înțeles că a fost Maica Domnului, ocrotitoarea celor necăjiți. Mergând la icoana Maicii Domnului, au văzut că lipsea un galben din salba ei, fiind chiar banul adus de sărac. Privind la icoana Maicii Domnului și închinându-se cu evlavie, săracul a recunoscut în icoană pe femeia care i s-a arătat.

Muștrând pe portar pentru nemilostivirea lui și dându-i canon, starețul a hotărât ca, de atunci, să se pună la poarta mănăstirii un cufăr, în care să fie pusă zilnic pâine pentru cei săraci. Acest obicei se păstrează până în ziua de astăzi.

